
LA LECTURA FÀCIL: UNA EINA DE DINAMITZACIÓ LECTORA

Carme Mayol
Eugènia Salvador
lecturafacil@cobdc.org
Co-directores d'Associació Lectura Fàcil

RESUM

A partir de la definició del concepte de Lectura Fàcil, l'article estableix la necessitat detectada en els darrers anys a Catalunya de treballar per la seva difusió i ús en diferents contextos socials i col·lectius i, específicament, entre la població immigrant, les persones amb discapacitats, les persones analfabetes funcionals i les persones grans.

S'estableix el marc legal del seu desenvolupament i s'analitzen les diverses accions que els col·lectius que treballen per implantar la Lectura Fàcil han dut a terme en els darrers anys. Entre aquestes accions destaquen les de sensibilització de les administracions i els agents culturals i educatius, les de formació i les de difusió, sobretot a partir de publicacions especialitzades.

Els enllaços d'aquest article han estat revisats el dia 02/08/2010.

1 EL CONCEPTE DE LECTURA FÀCIL

La lectura i, a través d'ella, l'accés a la cultura, la formació i la informació és un dret reconegut en diferents lleis d'abast estatal i regulacions internacionals. Però no tothom pot accedir a una lectura comprensiva. Cal, en alguns casos, comptar amb materials i estratègies específiques per fer possible que la lectura comprensiva estigui a l'abast de tots els ciutadans sense excepció.

A inicis de la segona meitat del segle XX, bibliotecaris de diferents països constataren que cada vegada eren més amplis els segments de ciutadans que necessitaven aquests materials per poder accedir a la lectura i, amb ella, a la cultura i a la informació. La gran mobilitat migratòria, l'accés a l'educació de persones amb minusvalideses, l'increment del nombre de persones grans amb pèrdues de capacitat cognitiva, la implantació d'analfabetisme funcional entre joves alfabetitzats, etc... han originat un gruix significatiu de ciutadans que exigeixen polítiques bibliotecàries específiques i materials adequats a les seves capacitats de comprensió lectora, per a poder garantir el dret democràtic de tot ciutadà a la cultura.

A finals del segle XX, l'IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions, <www.ifla.org>) recull la inquietud dels professionals i, a partir d'experiències dutes a terme en països capdavanters en aquest tema, crea, el 1987, un Grup de Treball que ben aviat (1994) s'integra a la Section for Libraries Serving Disadvantaged Persons. El 1997 publica les *Guidelines for Easy-to-Read Materials* elaborades pel director de l'Easy to Read Foundation sueca, Brør Tronbacke, i consensuades per tots els membres de la Secció. Aquestes directrius són les que orienten les publicacions denominades de Lectura Fàcil (LF, d'ara en endavant). Així doncs, identifiquem com a llibre fàcil aquells materials lectors elaborats amb especial cura per poder ser llegits i entesos per persones que tenen dificultats lectores i/o de comprensió.

2 ELS USUARIS DE LECTURA FÀCIL A CATALUNYA

Una anàlisi de la composició sociològica del país ens fa veure que no és fàcil arribar a una quantificació exacta dels diversos col·lectius que poden ser usuaris potencials de LF. D'una banda, cal considerar la relativa fiabilitat de les fonts estadístiques –moltes de les persones immigrants no estan censades– i, d'altra banda, també costa precisar quines discapacitats dificulten un bon accés a la lectura.

A més, l'ús dels materials LF depèn, en última instància, de la motivació del propi usuari, del coneixement de l'existència d'aquests materials i de l'estímul que trobi en el seu entorn. En aquest sentit, les diferents associacions de suport i ajut a aquests col·lectius poden ser un element clau per a la difusió dels materials i per desvetllar l'interès pel seu ús entre els associats/afiliats.

A títol orientatiu oferim algunes dades estadístiques per tal de quantificar globalment, encara que sigui de forma aproximada, la població lectora potencial de LF.

Població immigrant

És aquest un sector que ha experimentat un creixement exponencial. Segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), l'any 2008 hi havia censats a Catalunya 1.103.790 estrangers (per interpretar el creixement d'aquest sector cal tenir en compte que el 2002 eren 280.167). Aquestes dades contempnen, solament, aquelles persones amb la seva situació legalitzada.

Persones amb discapacitats

Segons l'estudi *Estadística de persones amb disminució* elaborat pel Gabinet d'Estudis i Planificació de la Secretaria General del Departament de Benestar Social, l'any 2009 (darrer recull estadístic) hi havia a Catalunya 424.086 persones amb discapacitat. Certament, no totes les discapacitats necessiten materials de LF. Els segments de població que hauríem de contemplar en aquest cas són els de minusvalideses auditives i minusvalideses psíquiques i mentals, en total 48.537 persones, de les quals possiblement un 50% podrien ser usuaris potencials del llibre fàcil.

Persones analfabetes funcionals

Estudis realitzats en diferents països industrialitzats per l'OCDE demostren que entre un 25% i un 40% de les seves poblacions són persones analfabetes funcionals. Tots ells poden ser considerats usuaris potencials de materials de LF.

Persones grans

Segons dades del Banc d'Estadístiques de Municipis i Comarques (BEMC) les persones de 65 anys o més representen el 16,24% del total de la població (1.196.051 d'habitants a partir de 65 anys). Bona part d'aquest percentatge poden ser usuaris potencials de LF.

3 EL MARC LEGAL DE LECTURA FÀCIL A CATALUNYA I A ESPANYA

Una política de normalització lingüística que té per objectiu "facilitar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua pròpia de Catalunya en tots els àmbits", no pot obviar uns materials que són indispensables per a facilitar l'accés a la nostra llengua en uns col·lectius en els quals hi té difícil introducció.

Cal tenir present, a més, que la *Llei del Sistema Bibliotecari de Catalunya*, aprovada el març de 1993 pel Parlament de Catalunya, preveu que la biblioteca pública ofereixi serveis a tots els ciutadans en general i, explícitament, a aquells que, per diverses raons, presenten dificultats lectores. S'entén que, si per llei, les biblioteques públiques catalanes han de contemplar com a lectors potencials un ampli col·lectiu que presenta diverses peculiaritats que dificulten la seva lectura, aquestes biblioteques hauran de disposar de materials adequats per poder oferir-los serveis eficients.

Darrerament s'ha aprovat, a l'Estat espanyol, la *Ley 10/2007, de 22 de junio, de la lectura, del libro y de las bibliotecas* que en la seva disposició addicional tercera estableix que són les administracions públiques les que han de promoure la lectura entre els segments de la població amb discapacitats que en puguin quedar al marge i cita en concret els "sistemas de lectura fácil".

4 ANTECEDENTS DEL LLIBRE FÀCIL A CATALUNYA

Des de 1993 es formulen diferents propostes a l'Administració pública per elaborar materials de LF. Aquestes propostes no desperten gran interès.

El 1998, a partir d'un contacte amb la Fundació Bofill, aquesta fundació encarrega un estudi per analitzar les possibilitats d'editar llibre fàcil a Catalunya. Per l'elaboració d'aquest treball es du a terme un estudi de camp que permet detectar que, a Catalunya, hi ha un nombre molt significatiu de ciutadans que necessitarien aquests materials per poder llegir. A més, es constata que tots els segments de població amb necessitats de LF, tendeixen a créixer, i molt especialment, el de persones immigrades. La conclusió final indica que la publicació d'aquests materials és una necessitat social a la qual cal donar compliment.

Fruit del citat treball neix l'any 2001, en el si del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, la Comissió de Lectura Fàcil amb la voluntat de promoure l'elaboració i la difusió de materials de lectura fàcil i de constituir el centre de referència que atorgui el logotip de validació als materials i des del qual s'impulsin i coordinin iniciatives per a la seva creació, difusió i distribució.

Després d'un any d'intensa activitat com a comissió dependent del Col·legi, es decideix constituir una Associació independent i, al mateix temps, crear, des del Col·legi, un Grup de Treball que fomenti les activitats per impulsar la lectura fàcil entre els bibliotecaris de biblioteca pública del país.

5 L'ASSOCIACIÓ LECTURA FÀCIL

L'Associació Lectura Fàcil (ALF, d'ara en endavant), entitat sense ànim de lucre, sorgida com evolució de la Comissió de Lectura Fàcil, es constitueix

el novembre de 2002 i queda oficialment inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat el 22 de gener de 2003 (núm. 27179). Els seus objectius són fomentar l'elaboració, promoció i distribució de materials de lectura

per a persones que per qualsevol motiu físic, psíquic o social, tinguin dificultats per utilitzar la lectura com a vehicle de comunicació, informació, formació o lleure i facilitar-los l'accés al coneixement en els termes més amplis.

Les accions que realitza l'Associació són totes aquelles que es deriven dels seus objectius, i que podem situar en cinc grans àrees:

- **Difusió.** S'han dut a terme quantitat d'activitats relacionades amb aquesta àrea, sempre amb l'objectiu de fer conèixer i difondre el concepte de LF i promoció de l'ALF. Durant aquests anys comptabilitzem un total de 81 presentacions tant a Catalunya com fora del país. Les accions de difusió més significatives són:

Catalunya

- 2004 – Inici de la llista de distribució *LectFacil* que, actualment, compta amb 823 membres.
- 2005 – En col·laboració amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona i la participació del Grup de Treball del COBDC, l'ALF elaborà una exposició de gran format de quatre panells presentant el projecte, que s'ha mostrat en diferents centres.
- 2006 – Creació de la Xarxa Llibreries de Referència, que ara compta amb 18 llibreries.
- 2007 – S'inaugura la pàgina web (<<http://www.lecturafacil.net>>).
- 2009 – Es posa en marxa un Pla Pilot, patrocinat per la Subdirecció General de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, que significa una actuació d'un any de durada en les biblioteques públiques de Les Borges Blanques, Palamós, Ripoll i Tortosa i que exigeix presentacions, tallers de monitors i assistència i col·laboració a la creació de clubs de LF.
- Actualment, gràcies a la difusió i dedicació dels membres del Grup de Treball LF funcionen a Catalunya un total de 40 clubs de LF.
- També cal destacar la repercussió de l'ALF a diferents mitjans de comunicació tant generals (BTV, Catalunya Ràdio, COM Radio, Canal Solidario de Consumer Eroski, *El mundo acoge*, *El Nou 9*, *El Periódico*, *El Triangle*, *Entrellat*, revista *Fiapas*, *Nova Ciutat Vella*, *Onda Solidaria-Radio Libertad*, *Pensòdromo*, *Punt Diari*, Ràdio 4, Ràdio Ciutat

de Barcelona, Ràdio Estel, Ràdio Llefià, Ràdio Premià, suplement *Tendencias* de *El Mundo*, TV Mataró i Vilaweb); com especialitzats (*Addenda & Corrigenda*, *Àmbits de Psicopedagogia*, *Asterisc*, *Barcelona Educació*, *Bibliodoc*, *BiD*, *Delibros*, *Document*, *Educación y Biblioteca*, *Educar*, *Ítem*, *Llengua i ús*, *Perspectiva Escolar* i *Sedic*).

Àmbit internacional

- 2005 - Organització i participació de la 1a Trobada Presencial de la International Easy-to-Read Network celebrada a Barcelona el 6 d'octubre.
- 2005 - Organització i participació a les 1es Jornades Internacionals de Lectura Fàcil realitzades a Barcelona del 6 al 8 d'octubre que reuniren 170 persones procedents de diferents països europeus.
- 2007 - La presència de l'ALF a la Fira del Llibre de Frankfurt celebrada del 9 a l'11 d'octubre originà diferents activitats en aquella ciutat:
 - 9 d'octubre: assistència al seminari organitzat pel Bundesverband für Alphabetisierung "Litcam" sobre alfabetització.
 - 10 d'octubre: organització i participació a la taula rodona "Un repte per a la societat del coneixement: facilitar la lectura a les persones que no llegeixen", a la Stadtbücherei de Frankfurt.
 - 11 d'octubre: organització i participació, a l'Auditori Ramon Llull, de la Fira Internacional del Llibre, de la presentació dels llibres editats a Catalunya avalats amb el logotip LF. L'acte fou presidit pel director de la Institució de les Lletres Catalanes, Oriol Izquierdo.
- **Formació.** S'han fet cursos de formació de diferents tipologies, molts dels quals han comptat amb la col·laboració de diverses entitats i institucions que donen un total de 22 actuacions formatives. Cal destacar:
 - 2003 – primer curs organitzat per l'ALF impartit per persones del Centrum för Lätläst (Suècia) al Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya.
 - 2006 – curs de 30 h.: *La Lectura Fàcil: una eina d'estímul a la lectura per als bibliotecaris* realitzat

- al COBDC impartit per personal de l'ALF amb participació de professorat de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB.
- 2007 – curs de 30 h.: *La Lectura Fácil: una herramienta de estímulo a la lectura para los bibliotecarios* realitzat a petició de la Fundación Germán Sánchez Ruipérez, a la Universidad de Salamanca, impartit per personal de l'ALF.
 - 2007 – curs en línia *Curso de introducción a la Lectura Fácil*, elaborat i tutoritzat per l'ALF en col·laboració amb la Fundació Bertelsmann.
 - 2008 – curs de 30h.: *La Lectura Fácil: una herramienta de estímulo a la lectura para los bibliotecarios* realitzat a petició de la Junta de Castilla y León a Valladolid, impartit per personal de l'ALF.
- **Publicacions.** S'ofereix suport a aquelles editorials que decideixen publicar materials de lectura fàcil, es revisa el text i s'atorga el logotip a les publicacions adaptades i s'actua com agents intermediaris entre el procés de creació i el d'edició.
 - Fins ara 11 editorials han publicat 65 títols en català i 34 en castellà amb el logotip LF. Algunes d'aquestes editorials han general diferents col·leccions:
 - Castellnou,
 - Col·lecció Kalafat /
 - Col·lecció Minikalafat /
 - Almadraba,
 - Colección Kalafate
 - Colección Minikalafate
 - Publicacions de l'Abadia de Montserrat,
 - Col·lecció Llegim
 - Col·lecció Tant de gust
 - Col·lecció Contes d'arreu
 - Col·lecció L'onada
 - Sirpus,
 - Colección Entre dos mundos
 - La Mar de fàcil,
 - Col·lecció La història de... / Colección La historia de...
 - Col·lecció Mons Màgics / Colección Mundos Mágicos
 - Col·lecció Aktual / Colección Aktual
 - Tàndem,
 - Colección Expres
- **Col·laboracions amb institucions públiques i privades.** S'atenen consultes, s'assessora i s'estableixen convenis amb centres i entitats culturals i de suport als col·lectius destinataris. També es fan tasques de coordinació amb el Grup de Treball de Lectura Fàcil del COBDC.
 - L'ALF ha signat 33 convenis (desembre 2009) per a establir col·laboracions a diferents nivells amb diverses institucions tant de Catalunya com de la resta de l'estat i també internacionals. A la pàgina web de l'ALF es dona constància dels convenis actualment vigents.
 - S'han creat diferents biblioteques dipositàries a Catalunya amb acords amb la Subdirecció General de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya (CePSE com a centre dipositari) i el Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona (quatre biblioteques dipositàries a la província i una a la ciutat de Barcelona).
- **Llenguatge planer.** S'adapten materials legals, textos procedents d'institucions públiques i privades dirigits als ciutadans en general. Aquesta acció es va iniciar el 2007 i s'han donat les següents actuacions:
 - 2007
 - Ajuntament de Manlleu: Pla de l'Erm i *Guia de l'habitatge i les comunitats de veïns i veïnes de Manlleu.*
 - deParís,
 - Col·lecció Sortim al carrer
 - Mediterrània,
 - Gestió i Promoció Editorial,
 - Col·lecció Vincles
 - Libros del Zorro Rojo
 - Colección Cuentos del mundo
 - Ajuntament de Santpedor.
 - Col·lecció Santpedor dins un conte
- L'ALF segueix treballant per implicar més editorials en el projecte i aconseguir que l'Administració s'involucri en la definició d'una política de publicacions i de suport a les editorials, per tal de garantir la producció de textos el més adaptats possibles a un ventall més ampli de destinataris.

- Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda: Pla de Can Folguera.
- 2008
 - Institut Català de les Dones: conveni per a adaptar documents informatius.
 - Regidoria de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona: conveni per a adaptar documents informatius.
 - Fundación Ciudadanía (Extremadura): *Declaración Universal de los Derechos Humanos. Edición adaptada a Fácil Lectura* i altres tríptics.
 - Ajuntament de Donostia: *Plan General de Ordenación Urbana de Donostia-San Sebastián*.
 - Documentació d'una empresa privada de Vigo.
- 2009
 - Regidoria de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona: adaptació de diferents textos.
 - Ajuntament de Figueres: Pla de Barris de la Marca de l'Ham.
 - Institut de Desenvolupament de l'Erm (Manlleu): butlletí i documentació per als veïns.
 - Ajuntament de Sant Boi: Pla de Millora Integral de Casablanca.
 - Fundación Ciudadanía : Adaptació de la *Guia del Parque Nacional de Monfragüe* i fulletons informatius sobre noves tecnologies.
 - Adaptació de documents per a una empresa privada del País Basc.
 - Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya. Adaptació de la *Llei 12/2007 de Serveis Socials* i de la *Cartera de Serveis Socials 2010-2011*.
 - Asociación E-tradis: adaptació d'una guia de ciutats d'Extremadura declarades Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.
 - Ajuntament de Barcelona: Pla de Barris de la Barceloneta.
 - Assessorament a col·legiats del COBDC per a la creació i adaptació de documents a llenguatge planer.

6 EL GRUP DE TREBALL DE LECTURA FÀCIL DEL COL·LEGI OFICIAL DE BIBLIOTECARIS-DOCUMENTALISTES DE CATALUNYA

El Grup de Treball (GT) del COBDC, creat l'any 2002, té els seus antecedents a la Comissió de Lectura Fàcil. Està constituït per 14 bibliotecàries de biblioteca pública i membres de l'ALF i té com objectiu impulsar l'ús dels materials de lectura fàcil en les biblioteques públiques del país.

Les activitats pròpies d'aquest GT són: detectar les necessitats d'aquests materials en les biblioteques públiques; difondre i usar les publicacions que ja existeixen en català; i cercar i fer propostes per a l'elaboració de nous materials adients a les capacitats lectores de diferents sectors de població.

En aquest sentit, és especialment interessant l'estudi realitzat pel GT amb la finalitat de detectar, a partir d'un qüestionari tramès a 78 biblioteques catalanes, el coneixement que els bibliotecaris tenen del concepte de Lectura Fàcil, quins materials d'aquest format hi ha en les biblioteques del país i quins són els materials que els bibliotecaris consideren necessaris per poder oferir serveis a tots els ciutadans del seu territori.

El GT col·labora habitualment amb diferents tasques de l'ALF. El 2005 elaborà, en col·laboració amb l'ALF, l'exposició ja citada sobre material de lectura fàcil.

Els últims anys el GT de Lectura Fàcil ha realitzat trobades de lectors de clubs de LF:

- 2007 – I Trobada de Clubs de Lectura Fàcil de Catalunya. 24 de novembre a les 12:30 al Saló del Llibre de Barcelona, a la qual van assistir unes 70 persones.
- 2008 – II Trobada del Clubs de Lectura Fàcil de Catalunya. 29 de novembre a la Biblioteca de Catalunya, amb 200 assistents.
- 2009 – III Trobada de Clubs de Lectura Fàcil de Catalunya. 24 d'octubre, a les 11h del matí a la Sala Gran de l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona, amb una assistència de 230 persones.

La gran implementació dels clubs de LF a Catalunya (36 al gener del 2010) és degut, en bona part, a la implicació dels membres del GT.

Com es posa de manifest en l' **Annex de publicacions**, en els congressos i jornades professionals d'aquests darrers anys trobem comunicacions i presentacions fetes per membres del GT, donant a conèixer les activitats que es desenvolupen a les biblioteques públiques catalanes.

Les activitats d'incentivació lectora que s'han desenvolupat amb els llibres de Lectura Fàcil en els set anys escassos d'existència del projecte, demostren que són una eina eficaç per a desvetllar l'interès a la lectura a amplis segments de població que per diverses raons viuen al marge del món de la cultura i la informació.

ANNEX DE PUBLICACIONS

Anglada Plana, Maria Àngels; Muntal Verdaguer, Rosa Maria. *Lectura fàcil adaptada a la geriatria*. XV Congreso Nacional de Enfermería Geriátrica y Gerontológica. València, 17-19 d'abril de 2008.

<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/Lectura_facil_adaptada_a_la_geriatria.pdf>

Casals, Imma. "La lectura fàcil en las bibliotecas públicas". Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas [3r: 2006: Murcia]. *La biblioteca pública, espacio ciudadano: Actas / III Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas*, Murcia, 29,30 de noviembre y 1 de diciembre de 2006.- Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Información y Publicación, 2006. p. 41-48.

Casanova, Miquel. "La democracia lectora". *Entrenosotros*. Octubre 2004, p. 5.

Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis. *Actes de les I Jornades Internacionals de Lectura Fàcil*. Associació Lectura Fàcil, Barcelona, 2006. <http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/jornades_LF_interior.pdf>

"Entrevista a Fina Niubó". *La Nostra Veu: butlletí de la Federació de Pensionistes i Jubilats de CC.OO. de Catalunya*. Gener-març 2008, núm. 136, p. 12-13.

Fernández, Laura. "Novelas con pistas y trucos". Suplement *Tendencias* de *El Mundo*. 23 de juny de 2006, p. 3.

García Velayos, Jorge. "Los lectores invisibles". *Delibros*. Nº. 219 (abril 2008), p. 44 - 47.

<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/Los_lectores_invisibles.pdf>

Gurguí, M.M., "Entrevista a Eugènia Salvador". *Presència Educació*. 22-28 de desembre 2008, p. VI.

"La lectura, a l'abast de tothom al Casino". *Diari de Manresa*. 28 de març de 2007, p. 2.

Espanya. *Ley 10/2007, de 22 de junio, de la lectura, del libro y de las bibliotecas*. BOE, nº 150 de 23/6/2007, p. 27140-27150.

Catalunya. *Llei 4/1993, de 18 de març, del Sistema Bibliotecari de Catalunya*. DOGC, núm. 1727 de 29/03/1993, p. 2.217-2.222.

"Llegir en català és fàcil". *Regió 7*. 28 de març de 2007, p. 16.

López Cuadra, Remei; Silvestre Gusí, Núria. *Els clubs de lectura fàcil a les biblioteques: un pas més en el foment de la lectura*. Jornades Catalanes d'Informació i Documentació. [11es: Barcelona: 2008].

<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/Els_clubs_de_lectura_facil_a_les_biblioteques.pdf>

Mayol, M. Carme. «Lectores con discapacidad física y mental». *Educación y Biblioteca*. Año 10, nº 87 (feb. 1998), p. 32-42.

- "Concepto de "lectura fàcil" y tipología de usuarios". *Educación y Biblioteca*. Año 15, nº 136 (jul.-ag. 2003), p. 76-80.
- "Jornades Internacionals de Lectura Fàcil: Barcelona acull la xarxa que dona suport a les persones amb dificultats lectores". *Barcelona Educació*. Núm. 48 (juliol 2005), p. 28-29.
- "La Lectura Fàcil: una eina d'inclusió social". *Bibliodoc: anuari de biblioteconomia, documentació i informació*. 2005, p. 47-63.
- Salvador, Eugènia. "Materials de lectura fàcil: anàlisi, directrius internacionals i proposta per a elaborar

aquests materials a Catalunya". Barcelona: FUS, Grup de Fundacions, 1999. 85 p. (Finestra Oberta; 8).

- "Lectura Fàcil, un projecte d'interès social". *El Punt*, 6 de setembre de 2008.

Paíno Sáez, Gabriela R. *Projecte de creació d'un club de Lectura fàcil en català a la biblioteca comunal de La Massana (Principat d'Andorra)*. Pràcticum UOC. La Massana, desembre 2008.

<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/Projecte_de_Club_de_LF_a_La_Massana.pdf>

Prats Barbany, Eva. *Materials de Lectura Fàcil. Són necessaris?*. Girona, 2009.

<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/Lectura_Facil_a_la_Biblioteca_Ernest_Lluch.pdf>

Riera, Marc. "Per entendre-ho tot". *El 9 nou*. 2007, p. 17.

Salvador, Eugènia. "Lectura fàcil: un suport per a les persones amb dificultats lectores". *Barcelona Educació*. Núm. 45 (març 2005), p. 19.

- "Estimular la lectura: las posibilidades del material de Lectura Fàcil". *Innovación educativa*. Nº 167 (diciembre 2007), p. 27-29.
- "Mesurar el progés". *Entrellat*. Núm. 3 (hivern 2003), p. 2-3.
- "Materials per a facilitar l'accés a la lectura". *Perspectiva escolar*. Núm. 277, p. 84-87.

Serra, Jaume. *La lectura fàcil, una necessitat per a la inclusió de l'alumnat nouvingut d'ESO*. Llicència d'estudis retribuïda (modalitat A) Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. Curs 2007-2008. <<http://www.xtec.es/sgfp/llicencies/200708/memories/1740m.pdf>>

Serradell Meler, Laura. CNL de Badalona i Sant Adrià; Carme Pérez Arnau. Òmnium Cultural del Barcelonès Nord. "En català, llegim i parlem". *Iniciació a la lectura i la conversa en català. Llengua i Ús. Revista Tècnica de Política Lingüística*. Núm. 40 (tercer quadrimestre 2007). <<http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/encatala.pdf>>

Silvestre Gusí, Núria; Capo, Rosa Maria. "La lectura fàcil a les biblioteques catalanes". *Ítem*. Núm. 36 (gener-març

2004), p 57 - 77. <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22614/22448>>

Sola-Martínez, María José. *Creación de la biblioteca del Centro de Formación de Personas Adultas (CFA) Can Serra: proyecto común con el profesorado*. Jornadas Españolas de Documentación Fesabid [11as: Zaragoza: 2009]. <<http://eprints.rclis.org/16242/>>

Torrents, Ricard. "Tant de gust, lectura fàcil". *El 9 Nou*. 6 de febrer de 2007, p. 26.

Trobada d'entitats ciutadanes a l'entorn de la lectura. La Lectura Fàcil, una eina d'inclusió social. Barcelona, 30 de novembre de 2007. <http://www.lecturafacil.net/file-storage/view/bibliografia/trobada_30_11_2007.pdf>

Tronbacke, Bror I. *Guidelines for Easy-to-read materials*. IFLA professional Reports, no. 54. The Hague, Netherlands, 1997. Traducció catalana d'Àngels Massísimo: *Directrius per a materials de lectura fàcil*. Barcelona: COBDC, 1999.

<<http://www.cobdc.org/publica/directrius/index.html>>

Turiel, Josep. "Recursos web sobre lectura fàcil i serveis especials". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*. 2004. <<http://www.ub.es/bid/12turiel.htm>>